

Zondag 17 november - jaarthemadienst

ROEPING: ABRAHAM

**Bijbellezingen: Genesis 11,27 – 12,9 en
Hebreeën 11, 8-10**

In de eerste themadienst, een paar maanden geleden, ging het erover dat wij een geroepen gemeente zijn, een gemeente van geroepenen. Wij - u, jij en ik - zijn allemaal geroepen door God. 'Uit de duisternis geroepen tot Zijn wonderlijk licht', zo lasen wij toen in de eerste brief van Petrus. Jij bent geroepen om in het licht te leven, geroepen om elke dag uit Gods vergeving en genade te leven, om nieuw in het leven te staan, om met Jezus te leven, om te leven uit Zijn bevrijding, om voor eeuwig te mogen leven. Dat is je roeping. Dat is waartoe God jouw leven heeft bedoeld. De allesomvattende reden van jouw bestaan. Eigenlijk is daarmee alles over je leven gezegd. Maar hoe gaat dat nu concreet in zijn werk? God heeft iets heel groots met jouw kleine leven op het oog, maar hoe dan? Wat moet ik doen? Wat wordt er van mij gevraagd? Hoe kan dat in mijn leven nu vorm krijgen? Nu, daarvoor gaan wij in de komende themadiensten naar een aantal personen uit de Bijbel kijken, die ook geroepen zijn. En de eerste persoon, waar wij vandaag een stukje mee optrekken, is Abraham.

Abraham werd geroepen. Het eerste waar ik bij wil stilstaan, is hoe dit Bijbelverhaal over Abraham dat in elke kinderbijbel staat, eigenlijk uiterst ingewikkeld is. Want er blijven allemaal vragen onbeantwoord. Na een geslachtsregister, een opsomming van allemaal namen en volken (Genesis 11), wordt er in de Bijbel opeens ingezoomd op één familie, de familie van Terach. Wie is dat? Geen flauw idee. Terach en zijn kinderen leefden in Mesopotamië, in Ur, ergens in het huidige Irak. In een cultuur waar allemaal natuurverschijnselen als goden werden vereerd. De naam Terach verwijst mogelijk ook naar de maangod. En Saraï en Milka – zijn schoondochters – hadden ook namen die verwezen naar bepaalde goden. En dan had je ook nog zoon Abraham, de man van Saraï. En laat nu deze Abraham een stem van God hebben gehoord. ... Waarom Abraham? Waarom deze familie? Waarom toen, op dat moment van de wereldgeschiedenis? Wat zou God daar voor afwegingen in hebben gemaakt? We tasten volkomen in het duister...

En dan nog iets anders, wat ook heel vreemd is: deze Abraham, die volgens een joodse overlevering als kostwinning afgodsbeeldjes verkocht die zijn vader had gemaakt, deze Abraham kreeg een stem te horen dat hij alles moest achterlaten en naar 'een land moest gaan, dat de Stem hem zou wijzen'. Nu, dat zou in onze tijd al iets vreemd zijn, maar in die tijd was dat nog vreemder: de goden, waarin iedereen geloofde, boden bescherming voor het gebied waar je in woonde. Elk gebied had zijn eigen lokale goden. Je ging daarom absoluut niet zomaar naar een ander gebied. Dan zou je je bescherming kwijtraken. En laat nu Abraham zich geroepen weten om alles los te laten en zomaar zonder bescherming op pad te gaan...

Hoe zou Abraham dit ervaren hebben? Wat zou er door hem heen zijn gegaan? Zou het iets heel plotselings zijn geweest? Of een proces van jaren? En hoe zou zijn omgeving hebben gereageerd? Ik kan me voorstellen dat de mensen bij hem uit de stad hem wat meewarig hebben aangekeken: jij laat alle zekerheden los, omdat je een stem hebt gehoord? En je zei dat je niet eens weet waar je eigenlijk naar toe gaat, dat heeft 'die stem' er niet bij gezegd? Abraham, een interessant verhaal voor 'Ik vertrek', maar... gaat het wel goed met je?

Waarom ik dit even zo problematiseer, is om achter de vanzelfsprekendheid van het (misschien overbekende)

verhaal dat weg te komen... en om samen tot verwondering te komen: de God waar u en ik in geloven, is een God Die – vanuit ons gezien – 'zomaar ergens is begonnen'. Uit de hele mensenwereld heeft God op een onverwacht moment opeens één iemand uitgepikt, uitgekozen en hem een heel bijzondere belofte gegeven, de belofte om een geweldige naam te ontvangen en de wereld tot zegen te zijn: Abraham, iemand die niets anders was dan al de anderen, deze persoon zou later de stamvader van het volk Israël worden en de vader van alle gelovigen zal worden.

Wij geloven dus niet in een algemene god, een god met een begrijpelijk verhaal, waar iedereen wel wat mee kan. Wij geloven in een God Die met deze wereld een heel eigen weg gaat..., een God Die vrijmachtig is, niet aan onze logica en verwachtingen gebonden..., een God Die al onze wegen doorkruist of er misschien zelfs wel daaraan voorbij gaat. Een God Die Zijn eigen spoor trekt en via het unieke, het bijzondere, het onverwachte - die ene mens Abraham, uit een bepaalde plaats en een bepaalde tijd - wereldwijde redding zal gaan brengen. God gaat niet in zijn algemeenheid te werk. Nee, God kiest die ene Abraham uit..., God verkiest, selecteert, neemt apart... om in deze ene persoon een nieuw begin voor heel de wereld te maken.

Dat zegt iets over Gods onnavolgbaarheid en Gods bijzondere betrokkenheid op deze wereld. Maar dat zegt ook iets over onze roeping... en dan zijn wij weer bij ons jaarthema terug. Misschien zie je allemaal redenen waarom je niet gelooft dat God ook jou heeft geroepen..., maar kijk dan nog eens naar Abraham en Saraï. Abraham en Saraï: een kinderloos echtpaar dat niets met God van doen had, zouden zij tot de stamouders van het hele volk Israël moeten worden? Waarom zij...? Nee, wij zijn Abraham niet. Abraham neemt een wel heel bijzondere plek in in Gods heilsplan, Gods plan van redding met deze wereld. Maar in Abraham kunnen wij wel iets zien van *hoe* God te werk gaat. God roept heel gewone mensen, mensen die helemaal niet zo bruikbaar lijken voor Zijn grote plan. Hij roept ook u. Ook jou. En wat dat concreet betekent, daar gaan wij nu naar kijken.

Abraham wordt dus geroepen: Ga uit je land, uit je familiekring en uit het huis van je vader, naar het land dat Ik je zal wijzen. En Abraham ging. Het staat er zo heel eenvoudig. Abraham hoorde... en gehoorzaamde. Ik zou dan heel graag willen weten *hoe* hij die stem heeft gehoord. Of het een visioen was, of een innerlijke overtuiging of iets heel anders..., maar daar wordt niets over verteld. Misschien was het wel een proces van jaren wikken en wegen, zoeken en overleg met de familie..., maar het hele verhaal van de roeping van Abraham kan blijkbaar in twee woorden worden samengevat: horen en gehoorzamen. Daar komt het dus op aan. Geloven is: horen en gehoorzamen. Niet: geloven in God, rust vinden, er blij van worden..., maar verder je eigen spoor gaan. Maar ook niet: je gewoon goed aan de regels en geboden houden en verder je oren bij alle andere interessante dingen te luister leggen. Nee: horen en gehoorzamen. Ruimte in je leven inbouwen om te luisteren, om Gods stem proberen te horen... en je leven daarop afstemmen. Is er in jouw, in uw leven ruimte voor Gods stem? Of moet God tussen de bedrijven door proberen in te breken, zoals die persoon tijdens een vergadering die steeds maar niet kan vertellen wat hij wil zeggen omdat anderen hem net een fractie van een seconde voor zijn? Is er ruimte in je leven voor Gods stem? Zijn er naast het moment van de zondagse diensten ok andere momenten waarop je oren openstaan? En leef je met een luisterhouding? Probeer je ook in situaties, gebeurtenissen van je leven en personen die je ontmoet iets van Gods stem gewaar te worden? Luisteren is een kunst. Maar goed, oefening baart kunst. Horen... en gehoorzamen. Je geloof ook in praktijk brengen. 'Heere God, wat wilt U dat ik doen zal?' Is dat iets waar je wel eens de dag mee begint? Abraham hoorde de stem van God en gehoorzaamde.

Horen en gehoorzamen. Dat gehoorzamen wordt vervolgens ook nog nader ingevuld: 'Abraham, ga uit je land, je familie-

kring en uit het huis van je vader naar het land dat Ik je wijzen zal.' Ik vertelde zojuist: dat is nogal wat. In die tijd betekende dat: je veiligheid op het spel zetten. Al je zekerheden opgeven. Daar gaan Abraham en Saraï, op tamelijk hoge leeftijd. Wie zou voor hen zorgen, als zij nog ouder zouden worden en meer hulpbehoevend? Zou neef Lot dat dan allemaal gaan doen? Anders zijn zij ten dode opgeschreven.

Al de schillen die Abraham moesten beschermen en waar hij veiligheid kon vinden, werden een voor een door de Stem weg gepeld: zijn land verlaten..., nee, nog meer: zijn familiekring, het stamverband, verlaten..., nee nog meer: het huis van je vader verlaten. Zelfs de binnenste schil van geborgenheid en zekerheid viel weg... en daar stond Abram. Zonder al die beschermende schillen. Daar stond Abraham. *Durfde hij alles los te laten en het met die Stem te wagen?*

Ik durf het best met God te wagen, hoor! Met mijn vaste inkomen. Een goed huis. Voor alles en nog wat verzekerd. Een kring van mensen waar ik op terug kan vallen. Hoogwaardige geneeskunde in ons land, mocht er toch iets met mij gebeuren. Maar als al die schillen nou eens weggepeld zouden worden?

Of laat ik het anders stellen: *wat zou ik zelf moeten loslaten om in mijn leven de weg te kunnen gaan die God mij wijst?* Denk eens voor uzelf of jozelf mee: *wat zou ik moeten loslaten om in mijn leven de weg te kunnen gaan die God mij wijst?*... Ik noem een aantal voorbeelden: Misschien is het wel een bepaalde bitterheid die ik koester jegens iemand en waar ik maar niet los van kom, maar waar ik mij ingenesteld heb. ... Misschien is het wel mijn drang om succesvol te zijn of om goed over te komen. ... Misschien is het wel mijn verantwoordelijkheidsgevoel dat al te zeer ontwikkeld is. ... Misschien zijn het ook wel die gedachten die ik heb, waar ik los van moet komen. Vooroordelen over een ander. Een vastgeroest beeld over hoe de wereld zou moeten zijn en hoe anderen zouden moeten zijn. Mijn gedachten over God..., over hoe God zou moeten zijn... Misschien zijn het ook wel bepaalde dingen in mijn leven die ik achter mij moet laten. Waar ik niet meer op terug moet komen. Of verwachtingen en idealen die mijn leven veel meer beheersen dan ik zelf doorheb, dingen waar ik mij in heb vastgebeten. Misschien zijn het wel die ongezonde patronen in mijn leven, waar ik best wel in vast zit... heel dat leven volgebouwd..., al die vaste gewoonten..., de dingen waarin ik mij laat meenemen, die dingen die zo belangrijk lijken te zijn... en ondertussen blijf ik veilig in mijn tentje zitten en is er bij mij geen beweging in te krijgen door welke stem dan ook. Of bepaalde angsten, die mij vasthouden en doen bevriezen? ... Waar zou de Heere God mij vandaag uit willen roepen? Waar zou ik los van moeten raken om Zijn stem te kunnen horen en gehoorzamen? (...)

'Loslaten' is een heel hip woord. Op internet zie je allerlei kretes, therapieën en meditatietechnieken om los te kunnen laten. Maar vaak gaat het dan erom dat je een vrij mens moet worden, dat je jezelf moet kunnen zijn, dat alle mogelijke belemmeringen om jezelf te ontwikkelen moeten verdwijnen. Jouw zelf. De stem tot Abraham roept op tot iets anders: durf je het met *Mij*, met *Mij* alleen, aan, Abraham? Durf je daarvoor alles los te laten..., ook jezelf los te laten?

Loslaten betekent niet: alles is niet meer belangrijk en ik moet alleen nog maar met het geloof bezig zijn. Nee, loslaten is ook gewoon leven, naar schoolgaan, werken, sparen enzovoort. Om het iets duidelijker te krijgen noem ik een voorbeeld, dat dominee Wim Rietkerk in een van zijn boekjes noemt over loslaten:

In Indonesië werden vroeger op een heel bijzondere manier aapjes gevangen. Hoe ging dat in zijn werk? Nu, men legde een zware fles buiten, waarin een appeltje zat. De aapjes wilden deze appeltjes eten en staken hun handje door de opening van de fles en grepen het appeltje vast. Maar vervolgens merkten zij dat zij met hun inmiddels gebalde vuist waarin het appeltje zat, niet meer hun hand uit de fles konden terugtrekken. Zij zaten vast, gevangen aan de zware fles. De enige manier waarop zij los konden komen – maar wat

blijkbaar niet in de apenkoppen naar boven kwam – was om eerst de appel los te laten en dan de hand weer terug te trekken. Want als je vasthoudt, dan wordt je vastgehouden. Zoals die bijzondere tekst in de Bergrede: 'laat los en u zult losgelaten worden (Lukas 6:37)'.

Moet je alles gewoon maar loslaten? Niets meer belangrijk vinden, alleen God? Nee, Abraham moest alles loslaten... om vervolgens weer heel veel terug te krijgen. Hij zou weer land en rijkdom ontvangen. Hij zal een kind ontvangen. Sommige dingen moet je inderdaad loslaten. Er kunnen patronen in je leven zijn die je echt moet loslaten. Of idealen die echt je geloof in de weg zijn. Maar voor de andere dingen geldt: geef het eerst aan God... laat los, zit er niet meer aan vast zoals die apen... Geef het eerst aan God, laat los... om het vervolgens weer uit Gods hand te ontvangen. Geef je geld aan God, wijdt het aan God - 'Heere, hier heeft U mijn bankrekening, wat wilt U dat ik doen zal?' - om vervolgens weer gewoon boodschappen te doen. Geef je kinderen terug aan God – Heere, het zijn niet mijn projecten waar uit moet komen wat ik wil, het zijn Uw kinderen – om ze vervolgens weer met liefde in je armen te sluiten. Geef je toekomst uit handen aan God... om vervolgens weer zelf hard aan de weg te gaan timmeren... Laat los... en je zult losgelaten worden. Laat los..., om vervolgens als nieuw te ontvangen.

Zo gaf Abraham gehoor aan zijn roeping. Horend en gehoorzamen. Loslatend. Want *alleen zo kon hij tot een zegen worden*: Abraham, ga uit je land, uit je familie, uit het huis van je vader... laat los... en je zult tot een zegen zijn. Dat is een diepe gedachte: *zonder los te laten kan je niet goed je roeping volgen en voor een ander tot een zegen zijn*.

Hoewel je het nu echt nog wel voor jezelf concreet zou moeten maken, heb ik geprobeerd om iets te laten zien van wat het betekent om door God geroepen te zijn. Wij zijn een geroepen gemeente, een gemeente van geroepen. Ook jij bent geroepen. Ook u. En voor ons komt het er daarom op aan om te **horen en te gehoorzamen**. Om een luisterhouding aan te nemen om Gods stem te leren verstaan. Horen en gehoorzamen: je geloof ook met je dagelijks leven verweven laten zijn. Horen en gehoorzamen. En ook **loslaten** wat je moet loslaten om Gods weg te kunnen volgen. Loslaten *en vasthouden*. Want er is één ding dat Abraham moest vasthouden... en dat was Gods belofte. God zou de weg wijzen. God zou Abraham tot een groot volk maken. God zou Abraham zegenen. God zou de naam van Abraham grootmaken.

Laat los... en **houd je vast aan Gods beloften**. Ik denk aan de belofte die velen van ons bij de doop hebben ontvangen dat God onze hemelse Vader wil zijn, dat Christus je Redder wil zijn en dat de Heilige Geest in je leven wilt werken. Die belofte is niet zomaar een zin van lang geleden, maar zijn woorden die God in je leven werkelijkheid wil maken. Misschien is Hij er al mee bezig, zonder dat je het doorhebt. Ik denk ook aan de belofte van Jezus: 'wie volhardt tot het einde, zal gered worden'. Houd vol in je leven! Blijf volharden! Ik denk ook aan – en daar wijst de schrijver van de Hebrëënbrief op – de belofte toekomst die God met deze wereld op het oog heeft. 'Abraham verlangde naar de stad die fundamenten heeft', zo staat er in Hebrëënen 11. Het hemelse Jeruzalem. De nieuwe aarde. Gods Koninkrijk dat komt en straks volmaakt zal zijn gekomen.

Je bent onderweg. Nu, geniet, als het kan. Doe. Leer. Rust. Deel. Zoek. Maar doe alles met het oog op waar het straks echt op uit zal lopen met deze wereld: Gods Koninkrijk dat zal komen. Gods Koninkrijk waar wij nu al deel uit mogen maken. Dat was voor Abraham de reden waarom hij los kon laten en op weg ging. **Ga je mee op weg? Hoor en gehoorzaam. Laat los. En houd je aan Gods belofte vast. Want je bent geroepen.**

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl